

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Aestiva Et Autumnalis A Pentecoste Usque Ad Adventum. - Annexis
aliquot Panegyricis Academicis.

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XXVIII. In Dedicacione Ecclesiae. Templum extra Templum.
Thema. Hodie in domo tua oportet me manere. Lucae. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47093)

DISCURSUS XXVIII.

In Dedicatione Ecclesie.

Templum extra Templum.

THEMA.

Hodie in domo tua oportet me manere.

Luc. 9.

SYNOPSIS.

I. Encenia dicuntur cum nove vestes induuntur, à nobis vite novitatem exigunt: sed pauci nunc verè enceniant, quia faciunt sibi Templum extra Templum, quærendo Deos extra Deum. II. Olim unum tantum erat Templum: apud Christianos sunt plurima, & his non contenti multi etiam sacella demoni erigunt extra Templum. III. Et plurima passim demoni exstructa sunt à Regibus Idololatriis, ut superaverint Principes Christianos, quid mirum? cum ducant ad declivem non in arduum, sicut Theodora meretrice plures habuit sequaces quàm Socrates.	IV. In Dedicationibus passim tabernaculorum, fidicinum subsellia, mercatorum suggestus, mimorum theatra sunt Templum extra Templum, ubi plus colitur demon quàm in vero Templo Deus. V. Facimus quod Salomon qui unum Templum erexit vero Deo, idolis verò plurima, præsertim ij qui sunt ventri dediti, ab uno vitio ad cætera digredientes. VI. Ut miles quidam per omnes camporum tabernaculas positare solitus: cui postea in pœnis calix ex pice & sulphure propinatus est. VII. Ebriosi digrediuntur ad choreas uti Israelitæ, ad quas matres libenter assuefaciunt

Bbb

suas

suas filias, ut maturè discant celebrare festum diaboli.

VIII. Quodsi aliquibus pedes pruriunt ad choreas, imitentur Davidem saltantem ante arcam, S. Elisabetham saltantem ad Ecclesias, & canant Domino.

IX. Canere Domino est scire jubilationem cum tripudio, id

est unanimitatem devotionis in templo, Deum semper habere in oculis.

X. Et qui hoc sciunt, non querunt Templum extra Templum, ipsimet sunt Templum Dei quod non debet exstrui è seētis lapidibus, idest separatim à reliquo corpore.

Hodie in domo tua oportet me manere.

Luc. 19.

I.

S. Greg.
Naz. O-
rat in no-
vam Do-
minicam.

Encæniam hodie seu innovationem Dedicacionis huius in qua congregati sumus Ecclesie celebramus. De Encænijs honorandis lex vetus est, eaque præclare constituta. Inquit S. Gregorius Nazianzenus. Æquum enim est, ut quod primò sanctè peractum est, frequentius ingeratur memoriæ, & vetus pietas saltem annuè renovet pietatem. Teste S. Augustino: Qui novam vestem induit Encæniam dicitur. Multò magis dixerò illum Encæniam, qui deposita vetusta peccatorum & malarum consuetudinum pelle, novos induit mores, novis ornatur virtutibus, quod vel maxime sacra Ecclesiarum Encæniam à nobis videntu erigere. Hoc designant vexilla è turribus pendula: hoc frequens & plena campanarum compulsatio: hoc sollemnior divinorum officiorum peractio: hoc singularis præ alijs festivitibus templorum ornatus. Sed prò dolor! hisce temporibus in eiusmodi

ce-

celebritate pauci verè ut oporteret Encænant : ut conqueri possit Deus uti olim per Aggæum Prophetam : *Domus mea deserta est, & vos festinatis unusquisque in domum suam. Quasi diceret Templum derelinquitis & festinatis ad privata vestra Tempora extra Templum.* Quid verò ? num *Tempora extra Tempora* ? Ita sanè, ubi coluntur Dij extra Deum : ubi nova pro libitu Idola adorantur ; quod cùm redundet in contumeliam & contemptum veri Dei, perdâtque multas animas ; agite diruamus hodie hæc **TEMPLA** extra **TEMPLUM**, & in uno **TEMPLO** veri Dei unanimiter offeramus hostiam laudis : *Unanimiter* dico, hoc enim nos docet ipsa structura **TEMPLI** materialis, quod erit præsentis discursus Thema.

II. In veteri Testamento unicum erat **TEMPLUM** pro Judæis Hierosolymis, sed in multis locis synagogæ, in quibus lex divina explicabatur : unde ad **TEMPLUM** Hierosolymitanum annui fiebant concursus ex omni Judæa. In nova lege primis temporibus quælibet domus Christianorum pro **TEMPLO** serviebat, multæque ex illis etiam Deo consecratæ fuerunt durante adhuc persecutione. Crevit numerus concessa Ecclesiæ pace, sub Constantino Magno : ita ut non solum singulæ urbes & minora loca singula haberent templa, sed multa. Refert Andreas Fulinus tempore Constantini Magni solum Romæ intra & extra urbem numerata tria millia **TEMPLORUM**, qui numerus fidem excederet, nisi etiam privatæ Christianorum ædes inter **TEMPLA** recensitæ fuissent. Magnus etiamnum Romæ, in alijs urbibus, in patria nostra **Templo-**
RUM

Aggæi. 2.

And. Fulin. de antiq. Romæ.

RUM extra **TEMPLUM**. Vulgari apud Germanos jactatur proverbio: *Ubi Deo **TEMPLUM** erigitur, vult etiam dæmon habere sacellum.* Imò ante quodlibet **TEMPLUM** Dei non unum sed multa. Simia infernalis ubique fatagit pietati impietatem opponere: adeò ut plerùmque plures numeret in suis sacellis ac **TEMPLIS** extra **TEMPLUM**, quam Deus in suo **TEMPLO**.

Scriban.
in Prodi-
go.

Jo. Bod.
in de Me-
thod. hist.
c. 5.
Beyrl. lit.
5. tit. su-
persit.
Scrib. cit.

III. In occidua India teste Scribanio steterunt superiore seculo **TEMPLA** vel potius delubra dæmonis septuagies mille. In unica urbe partim intra mœnia partim in districtu duorum milliarium, numerata sunt ter mille. In Africæ urbe Fessa fuerunt circa idem tempus templa septingenta, quorum maximum muro suo solidum milliare inclusit, non-gentis lampadibus noctem excludentibus, ut plures authores referunt. Japoniæ Rex ante annos octingentos Frenomianam montem novem milliaribus Meaco diffitum, **TEMPLORUM** tribus millibus, & octingentis, tanquam novis syderibus novum cœlum in terris vestijt: adjunxitque singulis Bonziorum domum, & partem tertiam vestigalium. Nullus Christianorum Principum hunc numerum attigit, quantumvis multi multa condiderint. Celebratur S. Henricus II. Imperator quod mille Ecclesias extruxerit: Jacobus Rex Aragonie duo millia: Reges Hispaniæ (non unus sed plures successive) in occidente septuaginta millia **Templo- rum** erexerunt. Sancta hæc Principum sunt opera: sed ubique numero excedit oppositio dæmonis: ut possit ferè dicere ad Principes, quod olim Theodota meretrix objecit Socrati: *Ego te antecello, cum tu neminem ex meis possis abducere: cunctos ego tuos,*

os, ut libitum fuerit ad me voco. Sed quod respondit Socrates, est responsum divinum: *Non mirum hoc, cum omnes tu rapias ad declivem tramitem, ego ad virtutem cogam ad quam arduus ascensus est.* Si comparentur qui Ecclesias intrant in Encænijs cum ijs, qui extra Ecclesias tuburcinantur, sunt plerunq; in Ecclesia *rari nantes in gurgite vasto*: cæteri **TEMPLA** extra **TEMPLUM** sibi erigunt.

IV. Nunquamne observastis in concursibus Dedicationum, quot extra **TEMPLUM** tabernæ vinariæ, officinæ culinariæ, fidicinum subsellia, mercatorum suggestus, mimorum & histrionum theatra? Quid sunt hæc aliud quàm **TEMPLA** extra **TEMPLUM**? sed in quibus coluntur Idola, Bacchi, Mercurij, veneris Momi, & his amplius sacrificatur quàm Deo in veris **TEMPLIS**. Venit subinde integra familia, maritus, uxor, proles ad talem concursum, multum est si duos nummos in Eleemosynam tribuat, duos altari imponat: & solidos florenos perpotat, donec caput occupante vertigine, rerum omnium ignarus deducatur ad stratum. Venit Mercator si uni breviculæ Missæ interfit, putat se magnam rem præstitisse, totum reliquum diem absumit, deceptionibus, mendacijs, perjurijs. Venit caupo venale propinans vinum plus de eo vendendo sollicitus inter potatorum jurgia, detractiones, ebrietates falsificando mensuram, admiscendo aquam, hortando combibones ad scyphos siccandos, quàm de cultu Dei. Venit petulcus juvenis si templum inspiciat non facit, ut illic veneretur Deum, sed venetur Deas Cyprias, totus in eam defixus cogitationem, quomodo alimentet focum Cupidinis. Veniunt puellæ *circumornatæ ut si-*

militudo templi, corpore ad tempus præsentis in TEMPLO, cogitatione verò non in Ecclesie Choro, sed extra in Choreis. Deniq; circa TEMPLUM quot stationes cauponum, mercatorum, fidicinum, tot TEMPLA Bacchi, Mercurij, Veneris & Cupidinis, quot mensæ, ac sedilia tot aræ: imò tot quot anguli & luci. Et hos ego dicam venisse ad Encænia sacra? hos ego appellem cum Apostolo TEMPLA DEI? an potius sacrificulos Idolorum, quorum singuli proprium & peculiarem habent Deastrum quem colunt. Hesiodus memoriæ prodidit suo tempore fuisse numerata triginta millia Deorum, quibus singulis si non fana, saltem aræ fuerunt erectæ. Varro trecentos Joves (vel ut Ravissius loquitur) Jupitres diversos collegit. O quot in magnis concursibus Dedicacionum & Encæniorum, & Joves & Bacchi, & Veneres Cypriæ, Paphiæ, Erycinæ, quin & Cornutæ, alijq; deunculi possent colligi, quibus plus servitur extra TEMPLUM, quàm Deo vero in TEMPLO.

V. De Salomone referunt sacræ paginæ, quòd ædificaverit Domum Domini seu Templum Hierosolymitanum incredibili penè sumptu. Ex supputatione Villalpandi notat Pineda fuisse impensos si redigantur ad aureos Hispanicos auri mille sexcentos tres milliones, & octingenta millia aureorum: argenti verò mille aureorum. Magnus profectò sumptus, opus dignum Rege: sed ecce dum unum vero Deo TEMPLUM erexit, extra illud TEMPLA seu fana & delubra dæmonum innumera condidit: *Colebat Salomon Astarthen Deam Sidoriorum, & Moloch idolum Ammonitarum, &c. Tunc ædificavit Salomon fanum Chamos Idolo Moab in monte*

*Pined. in
præv. Sa-
lon. lib.
5. c. 4.
num. 35.*

te qui est contra Jerusalem, & Moloch Idolo filiorum Ammon. Atq; in hunc modum fecit uni-versis uxoribus suis alienigenis, quæ adolebant thura, & immolabant Dijs suis. Optimum initium pessimo fine corrumpit. Sic agimus & nos Christiani. Convenimus ad Encænia ut honoretur Deus, ut preces solito ferventius fundantur, ut innoventur interna TEMPLA animarum nostrarum, & forte præstamus aliquod obsequium dum Missæ & concioni intersumus, sed inde egressi illicò nobis ædificamus fana & delubra, & TEMPLA extra TEMPLUM varijs Idolis, quibus longè plus servitij impendimus, quàm vero Deo. Plerique quorum *DEUS venter est*, intemperantiæ se dedunt; estur, bibitur ad seram noctem ad crapulam; luditur, saltatur, pugnatur; mille insolentijs consumitur dies, & nox ipsa in societatem pertrahitur. Et hoc multi iam faciunt quasi gloriam reputantes, aut quasi non videntur Encæniare, nisi ebrij domum reducerentur: tanta cæcitas occupavit hominum mentes! Et hi non cogitant, quòd quorum *Deus venter est*, etiam sit gloria in confusione ipsorum: non audiunt Isaiam clamantem: *Cythara, & lyra, & tympanum, & tibia, & vinum in convivijs vestris, & opus Domini non respicitis, nec opera manuum eius consideratis. Propterea dilatavit infernus animam suam, & aperuit os suum absque ullo termino. Præmiserat verò quasi de nostræ ætatis potatoribus loqueretur: Væ qui consurgitis manè ad ebrietatem sectandam, & potandum usque ad vesperam, ut vino aestuetis.* Ubi addit in Commentario D. Thomas illud ex proverbij Salomonis: *Cui vix? cuius patri vix? cui rixæ? cui forvæ? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? Nonne his qui com-*

Isai. 5. v.
12.

D. Tho.
in Isai.
Prov. 23.

morantur in vino, & student calicibus epotandis. Ut vino estuetis ad luxuriam, & ad omnia vitia. Ita profectò est qui se ingurgitant ad plurima alia vitia prolabantur; qui Deum ventrem sibi statuunt Baccho sacrificant, paulò post etiam Veneri, quia sine Cerere & Baccho friget Venus: paulò post etiam Marti, cum venitur ad rixas, ad pugnas, quin & blasphemias in Deum, ut cœtera præteream. Sed vae talibus!

Cæsar lib.
10. c. 41.

VI. Narrat Cæfarius de quodam Rudigero milite cuius una cura fuit indagare ubi nam celebrarentur Encænia & Templorum Dedicationes, nullus eo promptior ad eiusmodi solennitates, sed vix inspecto *TEMPLO*, extra *TEMPLUM* aliud sibi quærebat *TEMPLUM* ubi Baccho & abdomini sacrificaret: circuibat ab una arâ ad aliam, volo dicere ab una popina ad aliam, & ubi optimum vinum deprehendebat, ibi in seram noctem trahebat cyathos. Defunctus apparuit filiæ cum parvo vase quali ad potandum utebatur. Quærente filia: *Pater, quid est in vase illo;* respondit: *Potus meus ex pice & sulphure confectus. Semper ex illo bibo, nec eum epotare valeo.* Eo dicto disparuit, causam prodens suæ damnationis. Annon Psaltes Regius de hoc & eius similibus cecinit: *Calix in manu Domini vini meri plenus misto. Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fœx eius non est exinanita: bibent omnes peccatores terræ.* Quæ diffundens S. Bruno Astensis ita differit: *Calix iste in manu Domini mensura retributionis est. In hoc calice, merum & purum vinum, & mixtum vinum simul cum fœce continetur. Sc. Merum autem illi bibunt qui de hac vita exeuntes nihil habent quod puniatur. Mixtum verò illi peccatores, qui pœnitentiam*

Psal. 74.

S. Bruno
Astens. in
Psal.

ex corde suscipiunt. Isti enim, ut *Apostolus ait*, salvantur quidem, sic tamen quasi per ignem. Fœcem autem illi peccatores bibunt, qui usq; in finem in sua malitia perseverant. Et ut infra adjungit: *pœna malorum nullum finem habebit*. Et hæc non præcogitant helluones, qui pro modica voluptatula & delectatione palati, se à palatio cœlesti excludunt, & in profundum præcipitant, ubi *Bibent omnes peccatores terra*. Fœces ex pice & sulphure: *Ubi ignis & sulphur, & spiritus procellarum pars calicis eorum*.

Psal. 10.

VII. Quid dicam de tripudijs, saltibus, choreis? quæ plerunq; ebrietatem subsequuntur? Cum Moyses moraretur in colloquio Dei, & ab eo leges acciperet, interim *Israëliitarum sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere*; idest choreas ducere ut passim interpretes, & colligitur ex subsequentibus, ubi de Moysse dicitur: *Cumq; appropinquasset ad castra, vidit vitulum & choros*. Hugo Cardinalis illud *surrexerunt ludere*, dicit esse *vitulum adorare*, quasi idem esset chorea & Idololatria; sive cultus veneris an potius dœmonis? De hoc loquens S. Ambrosius aiebat: *Nemo, ut dixit quidam secularium doctor, saltat sobrius, nisi qui insanit. An quidquam est tam pronum ad libidines, quàm inconditis motibus ea, quæ vel natura abscondit, vel disciplina velavit, membrorum operta nudare, ludere oculis, rotare cervicem, comam spargere? Quid ibi verecundia potest esse, ubi saltatur, strepitur, concrepatur?* Et tamen matres omnem occasionem quærunt ut filias suas ad saltus & choreas ducant, id humanitati, & bonis moribus tribuentes, per eiusmodi exercitia illas disposituræ ad futuras nuptias, & acquirendum tanto citius maritum; si innotescant, videan-

Exod. 35.

Hugo
Card. in
Exod.S. Amb.
lib. 3. de
virgin.

S. Ephrem.
in encom.
Psalmo.

tur comptæ, ornatæ, agiles, promptæ, manu, pedibus, oculis, nutibus, risibus. O insana indulgentia! severius pronuntiat S. Ephrem dum inquit: *Ubi diabolicæ cantiones sunt, ibi ira Dei & ira: ubi tibiarum cantus & tripudia perstrepunt, ibi virorum pariter & mulierum sunt tenebræ, diabolique festum celebratur: sic fallit homines ad mala, tanquam ad bona facienda inducens.* Audistis choragi, saltatores, saltatrices? an potius Herodiades? tripudij & choreis *diaboli festum celebratur.* Et nunquid omnes magi & sagæ ad nocturna solent convenire tripudia & saltare in circumlo, è quo postea descendunt ad centrum? In hoc planè videtur oculum coniecisse Isaias cum de Babylone loqueretur: *Pilosi saltabunt ibi, & respondebunt ibi ululæ in ædibus eius, & syrenes in delubris voluptatis.* Chaldæus loco *Pilosi*, legit *dæmone*, nempe infernales Fauni & Satyri præfultores chorearum. Propterea monet sapiens: *Cum saltratrice ne assiduus sis, nec audias illam, ne fortè pereas in efficacia illius.*

Isai. 13.

Eccli. 9.

2. Reg. 6.
16.

VIII. Quodsi tamen alicui pedes pruriunt ad choreas, accedat: docebo quomodo sine offensa, imò cum magna Dei complacentia saltare possit. De Davide refert sacer textus cum reduceretur Arca in Jerusalem: *David saltabat totis viribus ante Dominum.* Sed quomodo? accinctus Ephod lineo, & percutiens in organis armigatis, idest ut Glossa habet ad armos ligatis, ubi Hugo Cardinalis *Canticum operi sociabat.* Canens Deo laudes subsiliebat in lætitiæ signum, & reiectis Regalibus ornamentis ephod lineo seu humili vestitu accinctus antecedebat arcam, quod nullam innuit levitatem, sed pietatem ac devotionem: quod utinam omnes imitentur qui ad Encænia conveniunt, non corporaliter sed
spi-

spiritualiter saltando: *Corporalis saltus* (inquit Richardus Victorinus) est totum corpus à terra suspendere: *spiritualis saltus*, spiritum, & totum quod spiritus est à terrenis alienare. Ita saltabat, quamvis extra Ecclesiam nonnihil etiam corporaliter subsilierit S. Elisabetha filia Regis Ungariæ, quæ adhuc puella cum cæteris ludens & quasi saltans sensim magis appropinquabat Ecclesiæ, & ante fores flexo genu procumbens subsiliebat spiritu canens Deo in jubilo. Nam & David & omnis domus Israël ducebant arcam testamenti Domini in jubilo, idest in læto orationis concentu, quod vel maxime præstandum nobis esset in Encænijs ac Dedicationibus Ecclesiarum.

IX. Ut verò melius intelligamus quid sit Domino canere in jubilo, advocemus alium textum scripturæ, & quidem verba ipsius Davidis: prædicat ille beatum populum qui noverit jubilarè, & in jubilo exultare, quasi conjungens saltum quendam spiritualem cum læto cantu: *Beatus populus qui scit jubilationem*. Hanc jubilationem ut clarius proponat subjungit: *Domine in lumine vultus tui ambulabunt, & in nomine tuo exultabunt*. Notate quod non dicat solum Beatus vir, vel Beatus homo, sed *Beatus populus*, quo denotat pluralitatem, & conventum multorum, an potius concentum unanimum, ut sit jubilatio & oratio ad Deum quasi quoddam melos organi vel instrumenti musici, quod fieri certè non potest nisi concordés sint, & in idem conspirent qui conveniunt: Pingit nonnemo Organum musicum ex pluribus fistulis compositum, per quod ut denotet concordiam alicuius communitatis addit lemma: *Conjunctæ suavius*. Idem posses adscribere pluribus campanis in una turri Ecclesiæ pendentes.

Rich. Viã.
in Psal.
113.

Vitæ. lib.
1. c. 30.

Pf. 88. v.
16.

Phil. Pic-
cinell.
Mondo
symbol.

Origen.
hom. 7. in
Iosue.

dentibus quæ populum non tantum convocant, sed etiam concordanti concentu admonent, quod sicut illæ *Coniunctæ suavis* resonant, sic totius populi unanimis consensus ad concinendas laudes Deo, & concors voluntas in bonum tendens Deo magis placeat, quam si pauci ex illis orationi incumbant, cæteri verò sejuncti aliud cogitent, aliud agant. Igitur *Beatus populus qui scit jubilationem*, quia per hanc facilius obtinetur à Deo quod petitur. Hinc Origenes explanans hunc locum ita differit: *Hic nescio quæ causa beatitudinis indicatur, ut univrsam pariter populum faciat beatum, qui tamen scierit jubilationem.* Et quærens quid sit scire jubilationem annectit: *Mibi videtur jubilitio indicare quandam concordie & unanimatis affectum: qui si incidat in duos vel tres Christi discipulos, omnia quæcunque petierint in nomine salvatoris, præstat eis Pater cælestis.* Hoc à fortiori evincit si tota communitas, si omnes ad solennitatem congregati, unanimiter Deum orent, & ut David inquit *ambulent in lumine vultus Dei, & in nomine eius exultent.* Quid est ambulare in lumine quam fugere opera tenebrarum: quid est ambulare in lumine vultus Dei? quam Deum semper habere sibi præsentem, & cavere ne offendantur. Quid est exultare in nomine eius, quam spiritali lætitia subilire desiderijs & cogitatione ad cælestia, Deum laudare & magnificare.

X. Qui hanc jubilationem benè didicerit, non quæret **TEMPLUM** extra **TEMPLUM**, non curabit choreas, ut litet Veneri, non accedet popinas ut sacrificet Baccho, sed firma fide habens Deum præ oculis in Dedicacione Ecclesie diruet omnia fana ac delubra vitiorum & dæmonis, cor & ani-

animam suam Deo dedicabit, aut prius dedicatam, nova dedicatione consecrabit. Veteres Germani id habuerunt in more positum, ut pro magnis festiuitatibus peculiare haberent vestes, quas alio tempore non induerent, sed conseruarent ut post obitum in ijs sepelirentur. Æquum est ut eos imitemur, non dico in vestitu corporis, sed in ornamento animæ: & tales in Dedicatione accedamus **TEMPLUM**, aut saltem in ipso **TEMPLO** nos exornemus virtutibus, & puritate conscientiæ, quales volumus inueniri in vitæ fine: Itaq; *venite exultemus Domino, Jubilemus Deo salutari nostro, præoccupemus faciem eius in confessione, & in Psalmis jubilemus ei.* Non dico veni Petre, veni Paule, veni Andrea, sed *venite venite omnes qui huc advenistis.* Voces nostræ unanimiter *Coniunctæ suavius* personabunt, concors sensus nos efficiet viua Dei **Templa**. Ut materiale Templum sit habitatio Dei necesse est, ut lapis lapidi coniungatur & intimè cohæreat: ut spirituale Templum confurgat, quod Deus dignetur inhabitare, oportet ut simus unanimes in jubilatione & laude divina, quia multi unum corpus sumus, unum Templum Dei efficiamus, & singuliseorsim animam debemus ei velut aram consecrare. Utinam ego hodie possem esse Amphion, qui *movit lapides canendo*, & vos edocerem in unitate spiritus efficere Deo vero Templum vivum! Præcipiebat olim Deus Moyse: *Si altare lapideum feceris mihi, non ædificabis illud ex sectis lapidibus.* In quem locum Isidorus Hispanensis: *Secti lapides hi sunt, qui unitatem scindunt; ac dividunt se ipsos à societate fraterna per odium vel schismata. Tales in corpore suo non recipit Christus,*

Exod. 21.
Isid. Hisp.
spal.

Dom. Pars II.

D d d

stus,

*stus, cuius corporis figuram altaris illius constructio adumbrat. Qui in Dedicatione Ecclesie extra TEMPLUM sibi nova TEMPLA Idolorum erigunt, hos æstima ut lapides sectos, segregatos à reliquo Ecclesie corpore, quorum Deus venter est, quorum Deus Bacchus est, quorum Deus venus est &c. & gloria in confusione illorum. Nos autem jubilemus Deo salutari nostro, præoccupemus faciem eius in confessione, & in Psalmis jubilemus ei. Singuli dicamus licet alio sensu quàm Christus dixerit: *Hodie in domo tua oportet me manere.* Hoc dixit Christus ad Zachæum quando apud illum accepit diversorium: nos verò dicamus ad Christum Domine *Hodie in domo tua oportet me manere.* In templo tuo tibi dicam gloriam, nec aliud TEMPLUM extra TEMPLUM Tuum adibo. Tibi soli honor & gloria. Amen,*

DIS-